

 ÎNGRIJIRI PALIATIVE ȘI LA DOMICILIU				
STUDIU PENTRU DEFINIREA DE COSTURI pe caz de îngrijiri la domiciliu de lungă durată, în funcție de categoriile de dependență				
				
				

Autori:
Dr. Elisabeta Brumă
Mihaela Bujor, Adelina Radulescu
Dr. Valentin Vladu

Brașov
2023

STUDIU PENTRU DEFINIREA DE COSTURI PE CAZ DE ÎNGRIJIRI LA DOMICILIU DE LUNGĂ DURATĂ, ÎN FUNCȚIE DE CATEGORIILE DE DEPENDENȚĂ

Dr. Elisabeta Brumă
Casa Națională de Asigurări de Sănătate

Mihaela Bujor
Adelina Radulescu
Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Dr. Valentin Vladu,
Fundatia HOSPICE Casa Speranței

Brașov
2023

CAPITOLUL 1

Metodologie calcul costuri pentru serviciile de ingrijiri la domiciliu de lunga durata¹

Subiectul studiului in cadrul activitatii A7.3. este calculul costurilor cazurilor care primesc servicii de ingrijire la domiciliu de lunga durata pe fiecare din cele 3 grade de dependenta.²

Calculul costurilor de ingrijire pe beneficiar, pe grad de dependenta este parte din managementul financiar al furnizorului.

In cadrul activitatilor privind ingrijirile la domiciliu de lunga durata asociatia Caritas Alba Iulia³ cu filiala in Harghita este cea cu care lucram in parteneriat si care furnizeaza datele din teren.

Cazurile au fost luate din cazuistica persoanelor care primesc servicii de ingrijire de lunga durata din cadrul organizatiei Caritas Harghita iar analiza a fost facuta pe cazuri care sa cuprinda toate cele trei grade de dependenta. Trebuie sa subliniem ca acesta parte a studiului se bazeaza pe datele care privesc serviciile care au fost furnizate si cat au costat aceste servicii in mod real. Metodologia nu se bazeaza de exemplu pe date privind standardele de cost pe servicii sau pe preturile fixate de CAS ci retrospectiv se face analiza costurilor pe serviciile de lunga durata in cadrul unui furnizor de servicii de acest tip cum este Caritas.

Pentru aceasta analiza am plecat de la ideea ca orice model de calcul de cost are la baza **planul de ingrijire care este partea principala, placa turnanta pentru toate modelele de calcul al costurilor.**

Ce contine de fapt costul unui serviciu de ingrijire la domiciliu de lunga durata?

Serviciile se deruleaza prin **centre de cost specifice**. Centrul de cost poate fi de exemplu un camin de batrani, o sectie de cronici, un program de recuperare pentru persoane cu dizabilitati locomotorii, un program de ingrijire de lunga durata. Cu alte cuvinte un program de ingrijire de lunga durata la domiciliu este un centru de cost specific.

Pentru organizarea serviciilor sociale si de sanatate, administratiile locale vor avea nevoie de date exacte de cost, din doua motive:

- în primul rând, pentru a determina nivelul de performanta pe care îl vor asigura fondurile din bugetul local,
- iar în al doilea rând, pentru a determina nivelul contributiilor pe care beneficiarii vor fi nevoiti sa-l acopere.

Calculul costurilor începe prin determinarea diferitelor componente ale costurilor totale ale unei activitati, serviciu sau program.

¹ Metodologia de calcul a folosit ghidul methodologic "Calculul costurilor unitare in serviciile de asistenta sociala" USAID, 2004 programul GRASP.

² Conform actualei Grile de Evaluare a Persoanelor Varstnice propusa pentru a deveni Grila de Evaluare a Dependentei. Vezi in anexa 1.

³ Asociatia are o retea de ingrijire la domiciliu la nivelul intregului judet Harghita atat in orase cat si la nivelul fiecarei localitati din mediul rural. In anexa 2 o scurta descriere a organizatiei.

În mod obisnuit, partile componente ale costului total sunt **costurile directe** si **costurile indirecte**. Pentru ca aceste costuri joaca un rol important în determinarea costurilor si a tarifelor, ele vor fi explicate în detaliu.

Furnizorii (vorbim mai ales de ONG-uri in cazul nostru) calculează propriile costuri pe activitati, programe, servicii si beneficiari; adiacent furnizarii serviciilor intervin si eforturi ale beneficiarilor de exemplu cheltuieli de transport, zile de concediu, medicatie etc. Daca ne propunem o analiză de eficienta realista, va trebui să măsuram toate eforturile si sa le comparăm cu rezultatele.

Tipuri de costuri

În functie de importanta si de modul în care participa la rezultatul final, furnizorul înregistrează urmatoarele tipuri de costuri:

-**Costuri directe sau primare: consumurile de resurse legate direct si imediat de furnizarea unui serviciu** (cheltuielile cu personalul de îngrijire si suport, cu materiale sanitare, medicamente, hrană pentru beneficiari etc.).

-**Costurile indirecte** sunt acele consumuri **ce nu sunt legate** în mod automat de furnizarea serviciului medico-social (cheltuieli de regie si administratie, chiria etc.) dar sunt necesare. În scopul calcularii realiste a costurilor, furnizorul își va defini clar costurile directe si se vor stabili cheile de alocare pentru costurile indirecte.

În relatia cu **volumul activitatii**, distingem **costuri fixe** si **costuri variabile**.

Costurile fixe sunt acele costuri care nu variaza în functie de numarul de beneficiari deserviti si nici de numarul serviciilor furnizate. Este vorba despre chirii, anumite costuri de întreținere si reparatii capitale, alte cheltuieli de regie, consumabile de birou, asigurari, etc. Cheltuielile cu personalul de specialitate au un caracter semi-variabil, iar cele pentru personal de support au un caracter fix.

Costurile variabile evoluează direct proportional cu numărul de servicii furnizate beneficiarilor. Exemplu: hrana, medicamentele, materialele, manevrele, dispozitivele folosite pentru îngrijirea la domiciliu si suportul vârstnicilor din program.

Clasificările de mai sus ne ajută să calculăm corect costurile unitare, totale si tarifele.

Costul total măsoară consumurile necesare realizării unui anumit număr de servicii într-o perioadă de timp, acesta fiind suma costurilor fixe si a celor variabile.

Costul mediu măsoară efortul necesar realizării unei unități (serviciu sau beneficiar). Pentru relevanta acestui calcul este absolut necesar ca serviciile să fie comparabile.

Astfel, luand un exemplu, costul mediu pentru beneficiari de grad 2 este egal cu costul total de beneficiari de grad 2 impartit la numarul de beneficiari de grad 2.

Subliniem inca o data, ideea ca aceste calcule trebuie sa aiba in considerare ca serviciile sa fie asemanatoare, comparabile. Acest lucru va insemna ca furnizorii sa aiba o intelegere comuna a serviciilor, sa respecte anumite standarde de calitate, anumite proceduri care sa fie similare: (de la modul in care se face evaluarea cazurilor si incadrarea in anumite grade de dependenta pana la oferta de servicii si reevaluarea cazurilor;) altfel nu vom putea compara un furnizor cu altul.

Serviciile de bază (primare) sociale si de sanatate, în sisteme descentralizate, pot fi gestionate la nivel local si pot astfel ajunge sa reprezinte ponderi semnificative din bugetele locale sau ale Caselor Judetene de Sanatate.

Aceste servicii pot fi contractate de catre administratiile locale cu furnizori de servicii. Masurarea costurilor permite administratiilor locale sa determine nivelurile de servicii pe care si le pot permite si sa identifice, prin licitatii competitive, furnizorul cel mai adecvat pentru nivelul de servicii, calitate si eficienta dorit. Daca masurarea costurilor (printr-o metoda specificata) este prevazuta printr-o clauza explicita în contractul cu furnizorii, administratiile locale ar putea compara costurile unitare pe beneficiar ale organizatiilor; astfel s-ar putea masura costurile necesare pentru obtinerea anumitor rezultate, ceea ce constituie un indicator pentru măsurarea performantei furnizorilor.

Pentru a obtine rezultate bune în urma implementării unui astfel de proces de analiză a costurilor si performanțelor, unitatilor administrativ teritoriale (UAT) trebuie să determine fiecare serviciu, activitate si pachet de servicii pe tipuri de beneficiari, pentru a putea:

- să urmărească (monitorizeze) costurile acestora si
- să contracteze (externalizeze) servicii în afara UAT.

De exemplu, serviciile de asistentă pentru vârstnici pot fi împărțite în servicii de îngrijiri la domiciliu si servicii în institutii specializate. si aceste două categorii pot fi, mai departe, subdivizate; de exemplu, bătrâni îngrijiti la domiciliu care sunt în gradul I, II sau III de dependenta.

Nivelul pâna la care vor fi determinate serviciile necesare va putea sprijini decidentii, administratiile locale si managerii de servicii, în nevoia acestora de a defini în mod corect tipurile de beneficiari si costurile aferente fiecărei categorii .

Determinarea costurilor unitare ale serviciilor de îngrijiri la domiciliu de lunga durata

Pentru a intelege unele din conceptele discutate anterior si pentru a furniza un model simplu si clar de determinare a costurilor unitare la nivelul furnizorilor de servicii, urmărirea unui exemplu concret de masurare a costurilor pe fiecare grad de dependenta.

Stabilirea si definirea tipurilor de dependenta, a serviciilor necesare

- În scopul normarii costului unitar se va urmări structurarea de pachete «standardizate» de servicii care, în principiu, vor utiliza exact aceleasi resurse (forta de munca, materiale etc.) în exact aceleasi cantitati. Fiecare pachet de activitati astfel determinat se va circumscrie unui tip anume de îngrijire bazat pe fiecare grad de dependenta.

-Consumurile de resurse ce pot fi identificate si cuantificate în mod direct pe fiecare tip de serviciu vor fi denumite în continuare **consumuri directe**, iar costurile **atasate acestora costuri directe**.

Conform normelor de munca/ consum în vigoare, a propriilor masuratori sau a experientelor anterioare, se evaluează consumurile medii de resurse pentru fiecare pachet de servicii sociale în parte.

În tabelul de mai jos sunt prezentate **trei pachete de servicii, omogene din punct de vedere al serviciilor furnizate si al consumului de resurse**.

Consumurile directe de forta de munca si materiale sunt determinate pe fiecare pachet si servicii în parte, reprezentând **valori medii** pentru o interventie completa.

Grup tinta persoane in varsta dependente

(Grila de masurare este Grila Nationala de Evaluare a Persoanelor Varstnice)

TABEL 1 - Periodicitatea interventiilor lunare pentru o persoana aflata in diferite grade de dependenta

	Definirea tipului de asistenta	Activitati specifice	Periodicitatea lunara a interventiilor				
				K	AM	AS	ID
3	Persoane in varsta grad dependent a 3	Cumparaturi	4				1
		Curatenie ⁴ /spalare lenjerie si imbracaminte	4				1
2	Grad dependent a 2 (dependent de domiciliu)	Cumparaturi	8				1
		Curatenie/spalare lenjerie si imbracaminte	8				1
		Proceduri medicale, tratament	1		1		
1	Grad dependent a 1 (imobilizati la pat)	Cumparaturi/alimentatie	8				1
		Curatenie/spalare lenjerie si imbracaminte	8				1
		Igiena personala	8				1
		Tratament si preventie escare	4		1		
		Tratament proceduri medicale	4		1		
		Kinetoterapie	8	1			

K- kinetoterapeut
 AM - asistenta medicala
 AS - asistent social
 ID- ingrijitor la domiciliu

Pentru Tabel 1 citeva explicatii:

- Acestea sunt pachete de servicii care se dau standard la o persoana care are un anumit grad de dependenta.
- In dreptul fiecarui profesionist am pus cifra 1. Ce reprezinta acest lucru? Cifra 1 reprezinta vizita standard la o persoana pe care un profesionist o face si munceste sa dea acele servicii. De exemplu un ingrijitor face cumparaturi sau cumpara medicamentele. In principiu acest lucru este cam la fel la toti beneficiarii. Aceasta munca de a face cumparaturi am notat-o cu 1. La fel acelasi ingrijitor face igiena personala si aceasta munca de ingiena personala este asemanatoare ca timp de interventie si am notat-o cu 1. Aceste numere reprezinta numarul de interventii.

Determinarea costurilor directe lunare cu forta de munca în structura pe specialitati/ meserii, normarea numarului de specialitati si a personalului de conducere si administrativ; determinarea costurilor cu salariile.

- În urma unor observatii si masuratori anterioare s-a constatat ca aproximativ 70% din timpul disponibil al personalului de specialitate este dedicat asistentei efective a beneficiarilor, 20% este alocat transportului la si de la domiciliul acestora, 7,5% formarii profesionale si 2,5% diverselor activitati administrative. Aceasta structura a timpului de lucru disponibil se pastreaza în continuare.
- **Consumurile directe lunare de forta de munca** (pentru asistarea efectiva a beneficiarilor) sunt determinate în Tabelul 2 prin înmultirea **consumurilor de forta de munca per interventie** cu **numarul lunar de interventii**.

Ce este o interventie? De exemplu actiunea de a face cumparaturi este o interventie, actiunea de a face curatenie este o alta interventie, actiunea de a ingrijii pe cineva, care este imobilizat la pat, in cadrul unui pasaj de ingrijire, este o alta interventie. Pot fi cuplate aceste interventii in munca de zi cu zi? Da. De exemplu a face cumparaturi pentru alimente/paine poate fi cuplat in aceeasi zi cu a face curatenie. Practic atunci cand e posibil se pot cupla aceste interventii. Uneori insa acestea pot fi facute separat functie si de celelalte interventii pe care le are la alte cazuri. Coordonatorul de cazuri face

⁴ Curatenie se refera la a face curatenia furnizata pentru a putea facilita procesul de ingrijire. Este o activitate limitata la nivelul camerei in care locuieste, a bucatariei, baii. Nu intra in responsabilitatea serviciilor de ingrijire la domiciliu activitati mari de curatenie de exemplu zugravirea apartamentului/casei (desi uneori ar fi necesar acest lucru).

aceasta planificare a interventiilor functie de evolutia cazurilor, de incarcatura de munca, de urgenta si prioritatea unui caz fata de altele.

Atentie din nou! Numerele din tabele reprezinta **interventiile**. De exemplu la coloana pentru ID pentru persoanele grad 3 pentru cumparaturi este cifra 4 adica sunt 4 interventii de 4 ori pe luna ingrijitoarea merge si face cumparaturi. Ca face cumparaturi mai multe sau mai putine, ca ia medicamente sau alimente intra in acelasi pachet. Deci cifra 4 reprezinta faptul ca are 4 interventii (adica merge si face cumparaturi de 4 ori pe luna).

- Aceste consumuri vor genera **costuri lunare directe cu salariile**.

TABEL 2 - Consumuri directe lunare cu forta de munca pe fiecare asistat

	Definirea tipului de asistenta	Activitati specifice	Consumuri lunare de forta de munca				
			K	AM	AS	ID	
3	Persoane in varsta grad dependenta 3 in imposibilitatea temporara de a iesi din casa	Cumparaturi				4	
		Curatenie ⁵ /spalare lenjerie si imbracaminte				4	
TOTAL CATEGORIA 3						8	
2	Grad dependenta 2 (dependent de domiciliu)	Cumparaturi				8	
		Curatenie/spalare lenjerie si imbracaminte				8	
		Proceduri medicale, tratament		1			
TOTAL CATEGORIA 2				1		16	
1	Grad dependenta 1 (imobilizati la pat)	Cumparaturi/alimentatie				8	
		Curatenie/spalare lenjerie si imbracaminte				8	
		Igiena personala				8	
		Tratament si preventie escare		8			
		Tratament proceduri medicale		8			
		Kinetoterapie	16				
TOTAL CATEGORIA 1			16	16		24	
TOTAL GENERAL			16	17		48	

NORMAREA PERSONALULUI DE SPECIALITATE

Timp calendaristic	365	zile
Duminici si sambete	104	zile
Sarbatori legale	15	zile
Concediu legal de odihna	21	zile
Timp disponibil in an (zile)	225	zile
Durata normala a zilei de lucru	8	ore
Timp disponibil in an (ore)	1800	

⁵ Curatenie se refera la a face curatenie pentru a putea facilita procesul de ingrijire. Este o activitate limitata la nivelul camerei in care locuieste, a bucatariei, baii. Nu intra in responsabilitatea serviciilor de ingrijire la domiciliu activitati mari de curatenie de exemplu zugravirea apartamentului/casei (desi uneori ar fi necesar acest lucru!).

DETERMINAREA COSTURILOR SALARIALE LUNARE ⁶

Functia/ meseria	Salariu lunar de baza mediu	Indemn/ .Sporuri	Total salariu brut	Nr salariati	Total costuri salariale
Kinetoterapeut	8.000	440+194	8634	8	69.075
Asistent Medical	6.900	440+168	7508	85,5	641.906
Asistent Social	6.900	441+168	7509	9	67.578
ID	4300	440+104	4844	34	164.713
Medic	6500	440+168	7098	3	21.294
Director ingrijire	8700	440+211	9351	2	18.703
Total I	41.300		44.945	141,5	983.268
Director	11.500	440+288	12.228	1	12.228
Contabil sef	8500	440+213	9153	1	9153
Manager financiar	9000	440+225	9665	1	9665
Contabil	4500	440+113	5053	3	15.158
Responsabil resurse umane	7500	441+188	8129	2	16257
Jurist	8500	442+213	9155	1	9155
Responsabil formare	7500	443+188	8131	1	8131
Responsabil decontari	8000	444+200	8644	1	8644
Responsabil achizitii	8000	445+200	8645	1	8645
Responsabil Magazii	5500	445+138	6078	1	6078
Total II	78.500	1963+4415	84.878	13	103.111
TOTAL	119.500		129.823	154,5	1.086.379

Costuri salariale medii orare

Acest calcul se face prin impartirea costurilor salariale determinate (ce au fost agreate in tabelele precedentele) la numarul mediu de ore lucratoare din luna in care s-au determinat costurile salariale medii orare pe specialitati/meserii.

Functia/meseria	Total costuri salariale lunare medii	Numar mediu de ore pe luna	Costuri salariale orare medii
K	8634	170	50,78
AM	7508	170	44,16
AS	7509	170	44,17
ID	4844	170	28,49
Medic	7098	170	41,75
Director ingrijire	9351	170	55
Director	11.500	170	67,64
Contabil sef	8500	170	50
Manager financiar	9000	170	52,94

⁶ Datele selectate in tabel provin din informatiile furnizate de catre Asociatia Caritas Harghita; vezi in anexa detaliile din formularele excel

Contabil	4500	170	26,47
Responsabil resurse umane	7500	170	44,11
Jurist	8500	170	50
Responsabil formare	7500	170	44,11
Responsabil decontari	8000	170	47,05
Responsabil achizitii	8000	170	47,05
Responsabil Magazii	5500	170	32,35

Costuri salariale anuale

Funcția/meseria	Total costuri salariale lunare medii	Numar de luni	Costuri salariale anuale
Kinetoterapeut	69.075	12	828.900
Asistent medical	641.906	12	7.702.872
Asistent Social	67.578	12	810.936
Ingrijitor domiciliu	164.713	12	1.976.556
Medic	21.294	12	255.528
Director ingrijire	18.703	12	224.436
Costuri salariale directe			11.799.228
Director	12.228	12	146.736
Contabil sef	9153	12	109.836
Manager financiar	9665	12	115.980
Contabil	15.158	12	181.896
Responsabil res.umane	16.257	12	16.257
Jurist	9155	12	109.860
Responsabil formare	8131	12	97.572
Responsabil decontari	8644	12	103.728
Responsabil achizitii	8645	12	103.740
Responsabil Magazii	6078	12	72.936
Costuri salariale indirecte			1.237.320
Total	1.086.379	12	13.036.548

Determinarea costurilor medii lunare pe asistat la nivelul Asociației Caritas Harghita.

Calculul este prezentat în tabelul de mai jos

-Repartizarea costurilor indirecte pe fiecare tip de asistentă s-a făcut direct proporțional cu costurile salariale directe.

-În acest scop se calculează coeficientul de repartizare a costurilor indirecte prin împărțirea costurilor salariale directe pe fiecare tip de asistentă în parte la costurile salariale directe totale.

-Coeficientul calculat astfel pentru fiecare tip de asistenta în parte se înmulțește cu totalul costurilor indirecte, determinându-se costurile indirecte pe fiecare tip de asistenta.
-Costurile medii lunare pe fiecare categorie de asistat rezulta prin împartirea costurilor determinate conform alineatului precedent la numarul de luni de furnizare a asistentei si la numarul de asistati din fiecare categorie.

Vezi in atasament: tabel in excel cu costurile avute la nivelul organizatiei Caritas Harghita.

Studiu caz

Lucrarea e facuta pe aceasta structura de cazuri prezentata in studiul de caz: practic pentru usurinta calculului am rotunjit numarul de cazuri astfel: cazuri grad 3 (usor) -650, cazuri grad 2/ ECOG 3-1200 si cazuri grad 1 sau ECOG 4 500 cazuri.

Asociația Caritas Alba Iulia este o organizație neguvernamentală de utilitate publică, înființată în baza Legii nr. 21/06.02.1924 de Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia.

Din 2004 Organizația are statut de utilitate publică, oferind un spectru larg de servicii sociale și socio-medicale acreditate, precum și programe de dezvoltare comunitară pentru comunități defavorizate pe teritoriul Arhidiecezei (9 județe). Organizația furnizează servicii de îngrijire socio-medicală la domiciliu din 1998. Serviciile sunt derulate actual prin filiala Asociația Caritas Alba Iulia -Asistență Medicală și Socială în 3 județe (Covasna, Harghita, Mureș). Categoriile de servicii furnizate sunt după cum urmează:

- **acordarea de ajutor în activitățile de bază ale vieții zilnice:** igienă corporală, îmbrăcare și dezbrăcare, igiena eliminărilor, hrănire și hidratare, transfer și mobilizare, deplasarea în interior, comunicare;
- **acordarea de ajutor în activitățile instrumentale ale vieții zilnice:** prepararea hranei sau livrarea acesteia, efectuarea de cumpărături, activități de menaj, însoțirea în mijloacele de transport, facilitarea deplasării în exterior, companie, activități de administrare și gestionare a bunurilor, activități de petrecere a timpului liber;
- **acordarea serviciilor de îngrijiri medicale;**
- **servicii de mobilizare, activizare și dezvoltare a motricității beneficiarilor prin metoda kinesteticii aplicate (www.kinaesthetics.ro);**
- **servicii de reabilitare și adaptare al mediului beneficiarilor;**
- **administrarea, coordonarea și asigurarea calității serviciilor acordate;**
- **acțiuni de extindere și îmbunătățire a serviciilor;**

În județul Harghita activitatea este asigurată de 6 echipe regionale de îngrijire, însumând 198 angajați: medici, asistenți medicali, asistenți sociali, îngrijitoare vârstnici.

Capacitatea actuală este de 33.264 ore de îngrijire/lună din care sunt finanțate 20.690 de ore.

Numărul beneficiarilor în ianuarie 2021 era de 2350 de persoane îngrijite, din care:

- grad I. de dependență 297 persoane +finanțat de CAS grad I. (ECOG 4) 195 persoane=500 persoane
- grad II. de dependență 1046 persoane+finanțat de CAS grad II. (ECOG 3) 160 persoane=1200
- grad III. de dependență 652 persoane=650

Pentru asigurarea sustenabilității serviciilor dispunem de contracte de furnizare a serviciilor după cum urmează:

- Autorități Publice Locale (legea 292/2011 și legea 17/2000): 327.000 lei / luna ianuarie 2021 (5.839 ore de îngrijire)

- Casa Județeană de Asigurări de Sănătate (Contract Cadru): 191.998 lei / luna ianuarie (3.470 ore de îngrijire pentru 215 asigurați)
 - Ministerul Muncii, Protecției Sociale (legea 34/1998) : 123.600 lei / luna ianuarie (1030 beneficiari x 120 lei/luna)
 - Consiliul Județean (350/2005): 0 lei / luna ianuarie
 - Persoanele îngrijite, familiile acestora (legea 292/2011 și legea 17/2000): 660.098 lei / luna ianuarie (11.381 ore de îngrijire în funcție de solicitare)
-

Date din tabelul precedent si din tabelul excel:

Total costuri salariale anuale	1.086.379x 12 = 13.036.548
Total costuri salariale directe anuale	11.799.228
Total costuri salariale indirecte anuale	103.110x 12 =1.237.320
Total costuri salariale indirecte lunare	103.110

DETERMINAREA COSTURILOR TOTALE PE BENEFICIAR PE GRAD DE DEPENDENTA

Costuri totale	Total	Din care pe an		
		3	2 (mediu)	1 (grav)
Total costuri salariale directe anuale	11.799.228	1.072.657	2.145.314	8.581.257
Total costuri materiale directe anuale	668.604	0	0	668.604
Total costuri directe anuale	12 467.832	1.072.657	2.145.314	9.249.861
<i>Coeficient de repartizare a costurilor indirecte</i>	1	0,087	0,188	0,736
Total costuri salariale indirecte anuale	1.237.332	342.248	631.824	263.260
Total materiale indirecte anuale	1.684.476	465.933	860.148	358.395
Total costuri indirecte anuale	2.921.808	808.181	1.491.972	621.655
Total costuri anuale	15.389.640	1.880.838	3.637.286	9.871.516
Numar de asistati	2350	650	1200	500
Numar de luni	12	2385	3031	19743
Costuri lunare/asistat		198,75	252,5	1645,25

Pe ultimul rand sunt costurile pe caz pe grad de dependenta la nivelul organizatiei Caritas Harghita astfel; 198,75 pe luna pentru o persoana in gradul 3 de dependenta , 252,5 lei pe luna pentru o persoana in gradul 2 sau ECOG 3 si 1645,25 pentru o persoana gradul 1 sau ECOG 4 .

Din metodologia pe calcul de costuri unitare si cu datele de la Caritas Harghita a rezultat acest tabel si citeva concluzii importante:

1. Un caz aflat in gradul 1 (grav) de dependenta) echivalent ECOG 4 este de 4 ori mai scump decat unul aflat in gradul 2 (mediu) si de 8 ori mai scump de cat unul in gradul 3.

2. Ce alte concluzii putem trage de aici? Sa nu lasam bolnavii sa ajunga in stadiul 1! Cand sunt in stadiul 2 si 3 trebuie investit in PREVENTIE si ACTIVAREA pacientului/beneficiarului sa devina o persoana pe cat de independent posibil sau macar sa ramana stationar in gradul 2.
3. O lectie/provocare pentru viitorul exercitiu de planificare din A8.1 : cum ar trebui sa fie echipa cu minim numar de profesionisti care ar putea sa dea servicii medico-sociale si ar trebui sa fie cost-eficienta?

CAPITOLUL 2

Calculul costurilor in institutii de ingrijire pe termen lung

Daca in primul capitol am prezentat costurile pe caz pe grade de dependenta pentru beneficiarii serviciilor de ingrijiri la domiciliu de lunga durata in acest capitol vom prezenta costurile detaliate pentru diferite tipuri de institutii de ingrijire de lunga durata si anume locuinta protejata, si 2 centre rezidentiale de ingrijire pentru varstnici.

Cazurile au fost selectate dintre cazurile care au primit anterior servicii de ingrijiri la domiciliu de lunga durata si pentru care din diverse motive a fost aleasa solutia institutionalizarii pentru continuarea ingrijirii. Cauzele cele mai frecvente care au dus la institutionalizare au fost: absentia ajutorului informal, oboseala /epuizarea celor care ajutau in procesul de ingrijire, agravarea starii de dependenta si nevoia unor servicii permanente specializate.

Toate cazurile atat cele de la nivelul locuintei protejate cat si de la nivelul centrelor rezidentiale sunt cazuri cu grade avansate de dependenta fiind cazuri in gradul 1 de dependenta.

a) LOCUINTA PROTEJATA CARITAS

Capacitate 15 locuri, anul raportarii 2020.

Costurile detaliate

C01	Cheltuieli personal salarii brute	32,740	392,874
C02	Cheltuieli personal contributii	975	11,701
C03	Cheltuieli cu tichete de masa	4,900	58,795
C04	Cheltuieli cu mat aux - birotice	420	5,042
C05	Cheltuieli cu combustibili	-	-
C06	Cheltuieli cu combustibili subventie	-	-
C07	Cheltuieli cu piese de schimb	-	-
C08	Cheltuieli cu mat cons sanitare	2,181	26,174
C09	Cheltuieli cu mat cons sanitare subvent.	-	-
C10	Cheltuieli cu alte mat consumabile	8,901	106,807
C11	Cheltuieli cu alte mat cons subventie	-	-
C12	Cheltuieli cu obiecte de inventar	42	500
C13	Cheltuieli cu materialele nestocate	1,311	15,731
C14	Cheltuieli cu utilitati	1,422	17,065
C15	Cheltuieli cu animale si pasari	-	-
C16	Cheltuieli privind marfurile	-	-
C17	Cheltuieli cu intretinere si reparatii	-	-
C18	Cheltuieli cu redevente si chirii	-	-
C19	Cheltuieli cu asigurari	-	-
C20	Cheltuieli cu comisioane si onorarii	-	-
C21	Cheltuieli de reprezentare	-	-
C22	Cheltuieli cu transport bunuri si pers.	-	-
C23	Cheltuieli cu telecomunicatii posta	49	591
C24	Cheltuieli cu telecom posta subventie	-	-
C25	Cheltuieli bancare si asimilate	-	-
C26	Alte cheltuieli cu bunuri si servicii	1,127	13,527
C27	Cheltuieli cu impozite si taxe	1,026	12,310
C28	Cheltuieli cu ajutoare nerambursabile	-	-
C29	Cheltuieli cu donatii, ajut uman in lei	-	-

C30	Cheltuieli cu donatii, ajut uman natura	-	-
C31	Contributii pentru sustinere suport	1,801	21,607
C32	Contributii pentru sustinere administrat	4,221	50,655
C33	Alte cheltuieli	855	10,263
C34	Cheltuieli cu amortizari	1,345	16,136
C35	Cheltuieli de capital	4,858	58,300

Cost 1	Cost 1
beneficiar/luna	beneficiar/an
4,408	52,897

Concluzii

Costul unui beneficiar pe luna in cadrul acestui complex de locuinte protejate este de 4408 lei adica de aproape 3 ori mai mult decat costurile unui bolnav ingrijit la domiciliu.

2) CENTRUL RESIDENTIAL SF. LUCA- CARITAS

Centrul include 32 locuri si sunt in mare parte cazuri cu demente si boala Alzheimer in stadii avansate de dependenta pentru care trebuie supraveghere permanenta.

CHELTUIELI

C01	Cheltuieli personal salarii brute	71,400	856,801
C02	Cheltuieli personal contributii	1,725	20,694
C03	Cheltuieli cu tichete de masa	7,321	87,846
C04	Cheltuieli cu mat aux - birotice	160	1,919
C05	Cheltuieli cu combustibili	5	59
C06	Cheltuieli cu combustibili subventie	-	-
C07	Cheltuieli cu piese de schimb	-	-
C08	Cheltuieli cu mat cons sanitare	3,496	41,950
C09	Cheltuieli cu mat cons sanitare subvent.	-	-
C10	Cheltuieli cu alte mat consumabile	20,923	251,077
C11	Cheltuieli cu alte mat cons subventie	-	-
C12	Cheltuieli cu obiecte de inventar	290	3,485

C13	Cheltuieli cu materialele nestocate	1,010	12,124
C14	Cheltuieli cu utilitati	6,608	79,301
C15	Cheltuieli cu animale si pasari	-	-
C16	Cheltuieli privind marfurile	-	-
C17	Cheltuieli cu intretinere si reparatii	-	-
C18	Cheltuieli cu redevente si chirii	833	10,000
C19	Cheltuieli cu asigurari	196	2,355
C20	Cheltuieli cu comisioane si onorarii	-	-
C21	Cheltuieli de reprezentare	-	-
C22	Cheltuieli cu transport bunuri si pers.	-	-
C23	Cheltuieli cu telecomunicatii posta	31	371
C24	Cheltuieli cu telecom posta subventie	-	-
C25	Cheltuieli bancare si asimilate	-	-
C26	Alte cheltuieli cu bunuri si servicii	1,364	16,371
C27	Cheltuieli cu impozite si taxe	335	4,021
C28	Cheltuieli cu ajutoare nerambursabile	-	-
C29	Cheltuieli cu donatii, ajut uman in lei	-	-
C30	Cheltuieli cu donatii, ajut uman natura	-	-
C31	Contributii pentru sustinere suport	3,697	44,365
C32	Contributii pentru sustinere administrat	8,644	103,730
C33	Alte cheltuieli	48	573
C34	Cheltuieli cu amortizari	8,786	105,426

cost 1	cost 1
beneficiar/luna	beneficiar/an
4,267	51,210

Costul pe beneficiar este de 4267 adica de aproape 3 ori mai mult decat costurile unui bolnav ingrijit la domiciliu.

CENTRUL SFANTA ELISABETA - CARITAS

Numar de cazuri: 158.

C01	Cheltuieli personal salarii brute	296,431	3,557,176
C02	Cheltuieli personal contributii	9,184	110,213
C03	Cheltuieli cu tichete de masa	32,405	388,865
C04	Cheltuieli cu mat aux - birotice	257	3,085
C05	Cheltuieli cu combustibili	750	9,000
C06	Cheltuieli cu combustibili subventie	-	-
C07	Cheltuieli cu piese de schimb	247	2,961
C08	Cheltuieli cu mat cons sanitare	27,585	331,018
C09	Cheltuieli cu mat cons sanitare subvent.	-	-
C10	Cheltuieli cu alte mat consumabile	107,963	1,295,553
C11	Cheltuieli cu alte mat cons subventie	-	-
C12	Cheltuieli cu obiecte de inventar	3,844	46,130
C13	Cheltuieli cu materialele nestocate	3,543	42,514
C14	Cheltuieli cu utilitati	17,669	212,032
C15	Cheltuieli cu animale si pasari	-	-
C16	Cheltuieli privind marfurile	-	-
C17	Cheltuieli cu intretinere si reparatii	-	-
C18	Cheltuieli cu redevente si chirii	-	-
C19	Cheltuieli cu asigurari	491	5,896
C20	Cheltuieli cu comisioane si onorarii	-	-
C21	Cheltuieli de reprezentare	237	2,845
C22	Cheltuieli cu transport bunuri si pers.	13	154
C23	Cheltuieli cu telecomunicatii posta	529	6,342
C24	Cheltuieli cu telecom posta subventie	-	-
C25	Cheltuieli bancare si asimilate	109	1,310
C26	Alte cheltuieli cu bunuri si servicii	8,400	100,804
C27	Cheltuieli cu impozite si taxe	7,118	85,421

C28	Cheltuieli cu ajutoare nerambursabile	-	-
C29	Cheltuieli cu donatii, ajutor uman in lei	-	-
C30	Cheltuieli cu donatii, ajutor uman natura	-	-
C31	Contributii pentru sustinere suport	16,529	198,350
C32	Contributii pentru sustinere administrat	-	-
C33	Alte cheltuieli	11	131
C34	Cheltuieli cu amortizari	8,772	105,266
C35	Cheltuieli de capital	12,518	150,213

Cost 1 beneficiar/luna	Cost 1 beneficiar/an
3,510	42,122

CALCULUL COSTURILOR IN CAMINELE PENTRU PERSOANE VARSTNICE

An 2019 (prelucrate la nivelul MMSS în 2020)

Calculul costurilor pe beneficiar/grade de dependență aflat în îngrijire de lungă durată în căminele pentru persoane vârstnice ale serviciile publice de asistență socială de la nivel local, s-a realizat pe baza datelor transmise către MMSS de către autoritățile administrației publice locale. Datele aferente anului 2019 și transmise în anul 2020 conțin informații cu privire la numărul beneficiarilor din căminele pentru persoane vârstnice, încadrați în grade de dependență, personalul specific, tipurile de venituri și cheltuielile aferente.

Tipuri de cheltuieli raportate:

C1. Cheltuieli de personal

C2. Cheltuieli cu bunuri și servicii, din care:

- C2.1. Cheltuieli hrană oameni
- C2.2. Cheltuieli cu materiale igienico-sanitare și de curățenie
- C2.3. Cheltuieli cu echipamente și cazarmament

C3. Alte cheltuieli (altele decât C1 și C2)

C4. Cheltuieli de capital

Datele pe care s-a bazat prezenta metodologie se regăsesc în tabelul Anexa 1, atașat.

Din total cheltuieli cu materialele igienico-sanitare, cheltuieli pentru îngrijirea persoanelor vârstnice dependente sunt singurele tipuri de cheltuieli raportate pe gradul de dependență I, II și III. Pentru îngrijirea persoanelor cu gradul I de dependență cheltuielile cu materialele igienico-sanitare reprezintă în cazul căminelor pentru persoane vârstnice a căror servicii sunt furnizate de serviciile publice de asistență socială de 40%, pentru persoanele încadrate în gradul de dependență I, 31% pentru cu gradul II și 29% pentru cele încadrate în gradul III. Aceste procente se pot extrapola la nivelul tuturor cheltuielilor, și astfel putem afla care sunt cheltuielile pentru îngrijirea persoanelor cu diverse grade de dependență aflate în cadrul unui cămin pentru persoane vârstnice din totalul cheltuielilor.

Determinarea costurilor lunare pe beneficiar aflat într-un cămin pentru persoane vârstnice aflate în subordinea consiliilor locale

Potrivit datelor comunicate de autoritățile administrației publice locale referitoare la căminele pentru persoanele care au funcționat în anul 2019, administrate de SPAS, cheltuielile pentru salarii reprezintă 100,826,049 lei pentru un număr de 1,333 de persoane angajate.

Pentru cheltuielile de personal, față de sumele raportate pentru anul 2019:

respectiv 100,826,049 lei/1,333 de persoane = 75,650 lei

Aplicând corecția aferentă raportului angajat/beneficiar⁷ pentru fiecare dintre cele 3 grade de dependență, obținem: 44,500 lei pentru gradul I, 25,217 lei pentru gradul II și 15,130 lei pentru gradul III.

Cheltuielile cu materialele igienico-sanitare, cheltuieli pentru îngrijirea persoanelor vârstnice dependente, transmise pentru beneficiari în funcție de gradul de dependență. Prin urmare, 898,666 costuri/1,299 beneficiari gr.I=692 lei/beneficiar gr.I, 923,728/1,739 = 531 lei/beneficiar gr.II, 588,752/1,171=503531 lei/beneficiar gr.III

Celelalte tipuri de cheltuieli s-au împărțit la numărul de beneficiari.

Așadar cheltuielile pentru persoanelor vârstnice dependente, aflate într-un cămin pentru persoane vârstnice sunt:

- pentru cele dependente încadrate în gradele de dependență IA, IB și IC⁸:

44,500 lei (cheltuieli de personal) + 6.059⁹ lei (cheltuieli cu hrana) + 7,753 lei (alte cheltuieli materiale)= 58.312 lei cost /an, respectiv, 4.859 lei/lună.

⁷ Raportul angajat/beneficiar prevăzut în Anexa nr.1 la Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr.29/2019 pentru aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate, precum și a serviciilor acordate în comunitate, serviciilor acordate în sistem integrat și cantinele sociale este de 1,12/2 aplicabil pentru secțiile în care sunt îngrijite persoane vârstnice dependente. Pentru secțiile pentru persoane care nu sunt dependente, încadrate potrivit grilei de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice în gradele de dependență IIIA și IIIB, raportul angajat/beneficiar este de maximum 1/5. Pentru serviciile acordate în centrele destinate persoanelor vârstnice semidependente încadrate în gradele de dependență IIA, IIB și IIC, raportul angajat/beneficiar recomandat este de minimum 0,33 angajați la un beneficiar (1/3)

⁸ potrivit Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice aprobată prin H.G. nr. 886/2000

⁹ Conform HG 903/2014, privind stabilirea nivelului minim al alocației zilnice de hrană pentru consumurile colective din instituțiile și unitățile publice și private de asistență socială destinate persoanelor adulte, persoanelor adulte cu dizabilități și persoanelor vârstnice, alocația de hrană pentru beneficiarii din căminele pentru persoane vârstnice este de 16,6/zi, pe an fiind calculat la 6059

- pentru cele semidependente, încadrate în gradele de dependență IIA, IIB și IIC

25,217(cheltuieli de personal) + 6.059 lei (cheltuieli cu hrana) +7,410 (alte cheltuieli materiale) = 38.686 lei cost /an, respectiv, 3.224 lei/lună

- pentru cele semidependente, încadrate în gradele de dependență IIIA și IIIB

15.130 (cheltuieli de personal) + 6.059 lei (cheltuieli cu hrana) +7,382 (alte cheltuieli materiale) = 28.571 lei cost /an, respectiv, 2.381 lei/lună

An 2020 (prelucrate în 2021)

Datele pe care s-a bazat prezenta metodologie se regăsesc în tabelul Anexa 2, atașat.

Potrivit datelor comunicate de autoritățile administrației publice locale referitoare la căminele pentru persoanele care au funcționat în anul 2020, administrate de SPAS, cheltuielile pentru salarii reprezintă 117,986,749 lei pentru un număr de 2,037 de persoane angajate.

Pentru cheltuielile de personal, față de sumele raportate pentru anul 2019:

respectiv 117,986,749 lei/2,037 de persoane = 57,929 lei

Aplicând corecția aferentă raportului angajat/beneficiar pentru fiecare dintre cele 3 grade de dependență, obținem: 34,076 lei pentru gradul I, 19,310 lei pentru gradul II și 11,586 lei pentru gradul III.

Având în vedere că cheltuielile raportate din 2020 nu conțin un tip de cheltuială distinctă raportată pe grade de dependență, însă așa cum am constatat din datele raportate în 2019 că pentru îngrijirea persoanelor cu gradul I de dependență cheltuielile cu materialele igienico - sanitare au reprezentat în cazul căminelor pentru persoane vârstnice a căror servicii sunt furnizate de serviciile publice de asistență socială de 40%, pentru persoanele încadrate în gradul de dependență I, 31% pentru cu gradul II și 29% pentru cele încadrate în gradul III aplicăm aceste procente pe cheltuielile cu bunuri și servicii raportate în anul 2020

523.406 (cheltuieli bunuri și servicii)*0,40/1.537 (beneficiari gr.I) = 13.622 lei/20,936,246

523.406 (cheltuieli bunuri și servicii)*0,31/1. 1,584 (beneficiari gr.II) = 10.243 lei / 16,225,591

523.406 (cheltuieli bunuri și servicii)*0,31/1. 1,240 (beneficiari gr.II) = 12.243 lei /15,178,779

Așadar cheltuielile pentru persoanelor vârstnice dependente, aflate într-un cămin pentru persoane vârstnice sunt:

- pentru cele dependente încadrate în gradele de dependență IA, IB și IC¹⁰:

¹⁰ potrivit Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice aprobată prin H.G. nr. 886/2000

34.076 lei (cheltuieli de personal) + 6.059¹¹ lei (cheltuieli cu hrana) + 20.936 lei (alte cheltuieli materiale)= 61.071 lei cost /an, respectiv, 5.089 lei/lună.

- pentru cele semidependente, încadrate în gradele de dependență IIA, IIB și IIC

19,310 (cheltuieli de personal) + 6.059 lei (cheltuieli cu hrana) +16,226 (alte cheltuieli materiale) = 41.595 lei cost /an, respectiv, 3.466 lei/lună

- pentru cele semidependente, încadrate în gradele de dependență IIIA și IIIB

11,586 (cheltuieli de personal) + 6.059 lei (cheltuieli cu hrana) +15,179 (alte cheltuieli materiale) = 32.824 lei cost /an, respectiv, 2.735 lei/lună

11 Conform HG 903/2014, privind stabilirea nivelului minim al alocației zilnice de hrană pentru consumurile colective din instituțiile și unitățile publice și private de asistență socială destinate persoanelor adulte, persoanelor adulte cu dizabilități și persoanelor vârstnice, alocația de hrană pentru beneficiarii din căminele pentru persoane vârstnice este de 16,6/zi, pe an fiind calculat la 6059

Ministerul Sănătății

Strada Cristian Popișteanu, nr. 1-3, sector 1, cod 010024, București
Telefon : 021 3072 571
E-mail : palplan@ms.ro

**Creșterea capacității instituționale pentru dezvoltarea națională coordonată a îngrijirilor
paliative și îngrijirilor la domiciliu PAL-PLAN**
SIPOCA 733/ MySMIS 129439
Ministerul Sănătății
2023

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială
a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Material distribuit gratuit

Competența face diferența!